

การประเมินสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ไพฑูรย์ โพธิสาร
มหาวิทยาลัยปทุมธานี
อีเมล : elovemylove@gmail.com

นิรนาท จุลเนียม
มหาวิทยาลัยปทุมธานี
อีเมล : elovemylove@gmail.com

ทองหล่อ วงษ์อินทร์
มหาวิทยาลัยปทุมธานี
อีเมล : elovemylove@gmail.com

Received : December 23, 2021 Revised : May 16, 2022 Accepted : June 22, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยปทุมธานี และเปรียบเทียบสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิตที่มีสถานภาพต่างกัน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรในปีการศึกษา 2563 จำนวน 35 คน ที่ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัย พบว่า

1) ผลการประเมินสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิตโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านคุณลักษณะความเป็นนักวิจัย รองลงมาคือ ด้านความรู้และด้านทักษะการปฏิบัติ

2) ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิตที่มีสถานภาพแตกต่างกัน พบว่า บัณฑิตที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีสมรรถนะการวิจัย ด้านความรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ และโดยรวมไม่แตกต่างกัน และบัณฑิตที่มีขนาดโรงเรียนที่ทำงานระดับชั้นที่สอนและตำแหน่งงานต่างกัน มีสมรรถนะการวิจัยทั้งโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การประเมิน, สมรรถนะการวิจัย, หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

ASSESSMENT OF RESEARCH COMPETENCY OF GRADUATES OF THE MASTER OF EDUCATION PROGRAM CURRICULUM AND TEACHING DISCIPLINES PATHUM THANI UNIVERSITY

Paitoon Pothisan
Pathum Thani University
e-mail : elovemylove@gmail.com

Neranart Chulniam
Pathum Thani University
e-mail : elovemylove@gmail.com

Thonglor Wongin
Pathum Thani University
e-mail : elovemylove@gmail.com

Abstract

The objective of this research was to assess the research competency of graduates of the Master of Education program. Curriculum and teaching disciplines Pathum Thani University and compare research competences of graduates with different statuses. The research sample consisted of 35 graduates who graduated from the program in the academic year 2020, which were obtained by means of purposive sampling. A questionnaire was used to collect data. and the data were analyzed with mean, standard deviation. and one-way analysis of variance.

The results of the research found that

1) The overall and all aspects of graduates' research competency assessment results were at a high level. The side with the highest average was the characteristics of being a researcher, followed by knowledge and practical skills.

2) Comparison of research competency of graduates with different status found that graduates who have different work experience the research competency in knowledge was significantly different at the .05 level. and overall is no different and graduates with school sizes that work the level of teaching and job titles are different. have research competences, both overall and in every aspect, there were no statistically significant differences. at .05 level

Keywords: assessment, research competency, Master of Education program

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นการศึกษาขั้นสูงที่มุ่งแสวงหาและสร้างสรรค์ความรู้ใหม่และการพัฒนาสมรรถนะด้านการวิจัยของผู้เรียนในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 ประกาศใช้โดยกระทรวงศึกษาธิการ (2558) กำหนดปรัชญาและวัตถุประสงค์ไว้ว่ามุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษาและมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากลเน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาต่างๆ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระรวมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการเชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ที่ตนเชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่นได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ” การวิจัยจึงเป็นพันธกิจสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาทุกสถาบันและเป็นองค์ประกอบสำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษาการประเมินคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดอันดับสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาขององค์กรและหน่วยงานต่างๆ ในระดับสากล การพัฒนาการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาให้มีคุณภาพจึงมีความสำคัญ และจากพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.2562 (2562, หน้า 57-65) ได้กำหนดให้การจัดการของกระทรวงต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องตอบสนองยุทธศาสตร์แผนแม่บท และต้องเชื่อมโยงกับการศึกษาในระดับต่ำกว่า เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับทรัพยากรบุคคลของประเทศ ในการเข้ารับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้ความสำคัญกับการวิจัย จึงมุ่งเน้นพัฒนาคนให้มีความพร้อมในการวิจัย เพื่อมุ่งพัฒนาประเทศให้มีความก้าวหน้าไปพร้อมกับความเจริญของโลก

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี ได้จัดทำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ใช้หลักสูตรครั้งแรกใน พ.ศ. 2555 ต่อมาได้มีการปิดหลักสูตร และเปิดหลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2561 ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน (มหาวิทยาลัยปทุมธานี, 2561) โดยมีวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะที่สำคัญสอดคล้องกับมาตรฐานของบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะความสามารถในด้านการวิจัย ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความสามารถในการทำวิจัยด้านหลักสูตรและการสอน โดยเริ่มแสวงหาแนวทางใหม่ๆ เพื่อพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนด้านหลักสูตรและการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรในปัจจุบันได้มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตครูด้านการสอน เพื่อเข้าสู่วิชาชีพครูที่มีคุณภาพ อีกทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 (2562, หน้า 18-20) ที่กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องมีมาตรฐานความรู้ และความเข้าใจในหลายเรื่อง เช่น การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนและต้องสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และผู้สร้างนวัตกรรมและครูต้องจัดการเรียนรู้ โดยมีการวิจัยสร้างนวัตกรรมและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน

ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและลักษณะของผู้เรียน โดยการวิจัยถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาผู้เรียน หากผู้สอนมีศักยภาพในการทำ

วิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนก็จะส่งผลให้เกิดการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ความสำเร็จของหลักสูตรสามารถประเมินได้จากผลผลิตคือ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร โดยคุณลักษณะที่สำคัญของบัณฑิตประการหนึ่งคือ “สมรรถนะ” ดังนั้น ทิศทางในการประเมินและพัฒนาคนในหน่วยงานต่างๆ ในปัจจุบัน เช่น สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2563, หน้า 33) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะว่า เป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ได้มาจากการรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะอื่นๆ ที่ทำให้บุคคลสร้างผลงานได้โดดเด่นในองค์กร ทั้งนี้หน่วยงานของรัฐและเอกชนได้ให้ความสำคัญไปทีสมรรถนะในการทำงาน ที่นำมาใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน McClelland (1973, pp.1-14) ได้กล่าวไว้ว่า การวัดสติปัญญา และการทดสอบบุคลิกภาพ ยังไม่เหมาะที่จะใช้ทำนายความสามารถ ผลการใช้แบบทดสอบวัดสติปัญญาและความถนัดมีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานน้อยมาก สมรรถนะเป็นทางเลือกหนึ่งที่ใช้ในการคัดเลือกหรือวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งถือเป็นบุคลิกลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายใต้ความรู้ของบุคคลที่สามารถผลักดันให้สร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีหรือตามเกณฑ์ที่กำหนดได้ นอกจากนี้ สมรรถนะเป็นลักษณะที่เป็นพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่เชื่อมโยงสัมพันธ์เชิงเหตุและผล ซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดพฤติกรรมและผลการปฏิบัติงานที่สามารถอ้างอิงตามเกณฑ์มาตรฐานในงานหรือสถานการณ์ได้ สมรรถนะอธิบายได้ด้วยโมเดลภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Model) ว่าส่วนที่มองเห็นได้ง่าย พัฒนาได้ง่ายคือส่วนที่ลอยอยู่เหนือน้ำ ได้แก่ ความรู้และทักษะต่างๆ แต่ส่วนที่อยู่ใต้น้ำจะมองเห็นได้ยาก พัฒนาได้ยาก แต่มีบทบาทที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานมาก ได้แก่ แรงจูงใจ ลักษณะของบุคคล เป็นต้น (Spencer and Spencer, 1993, pp. 9-11) จึงสะท้อนให้เห็นถึงความ สำคัญของสมรรถนะที่บัณฑิตครูต้องมีคือ “สมรรถนะการวิจัย”

ในการดำเนินการวิจัยส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของนักวิจัย ที่นักวิจัยต้องมีทักษะในการเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ต้องสามารถรวบรวมข้อมูล ต้องมีความชำนาญ มีความรู้ในเรื่องที่จะทำวิจัย ต้องสามารถสืบค้นวรรณกรรม โดยยึดถือผลการทดสอบมากกว่าสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และการรายงานผลการวิจัยด้วยความระมัดระวัง ต้องมีความกล้าหาญในการรายงานผล และต้องมีความสามารถในการเขียนรายงานการวิจัย สิ่งที่สำคัญที่สุดที่นักวิจัยจะต้องมีสมรรถนะที่สำคัญในการวิจัยคือ สมรรถนะด้านความรู้ ด้านทักษะการปฏิบัติ และด้านคุณลักษณะความเป็นนักวิจัย และจากงานวิจัยที่ประเมินความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของ อัญชลี สุขในสิทธิ์ และอนุพันธ์ คำปัน (2560) พบว่า สมรรถนะด้านการวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนนั้น มีค่าดัชนีที่บ่งชี้ถึงความต้องการจำเป็นมากที่สุด แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของสมรรถนะการวิจัยสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้เห็นความสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยของนักศึกษา จึงได้มีการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิต แต่นักศึกษาที่มาเรียนหลักสูตรนี้ส่วนมากเป็นครูระดับประถมศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน ทั้งประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งหน้าที่การงาน ขนาดของโรงเรียน และระดับชั้นเรียนที่สอน อาจส่งผลกระทบต่อสมรรถนะการวิจัย ซึ่งต้องใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างกันเพื่อให้สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียนให้มากที่สุด

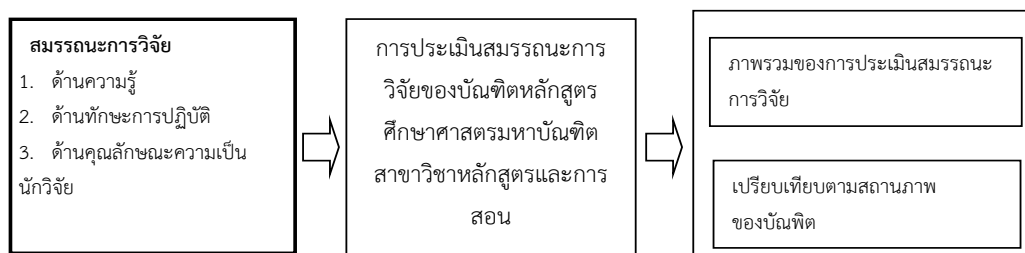

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการประเมินสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยปทุมธานี ที่จะต้องมีการติดตามประเมินผลความสำเร็จของหลักสูตร และสามารถนำสารสนเทศที่ได้กลับมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมตามสถานภาพ เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้มาใช้พัฒนาหลักสูตร และพัฒนาบัณฑิตได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยปทุมธานี ในภาพรวม
2. เพื่อเปรียบเทียบตามสถานภาพของบัณฑิต ในการประเมินสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยปทุมธานี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงการประเมิน (Evaluation Research) โดยลักษณะการติดตามบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรฯ เป็นการประเมินผลผลิต (Output) ของหลักสูตร ใช้การประเมินตนเองของบัณฑิตหลังจากที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

ขอบเขตการวิจัยในครั้งนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ บัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยปทุมธานี ที่สำเร็จการศึกษา ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 60 คน แบ่งเป็นแผน ก2 จำนวน 25 คน และแผน ข จำนวน 35 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยปทุมธานี ที่สำเร็จการศึกษา ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 35 คน ที่ลงทะเบียนเรียน แผน ข จำนวน 35 คน ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ การประเมินสมรรถนะการวิจัย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะการปฏิบัติ และด้านคุณลักษณะความเป็นนักวิจัย
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ สมรรถนะการวิจัยของบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยปทุมธานี

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลกับบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ที่ลงทะเบียนเรียน แผน ข จำนวน 35 คน ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล โดยให้บัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรในปีการศึกษา 2563 ประเมินตนเองผ่านระบบออนไลน์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสมรรถนะด้านความรู้ในเรื่องวิจัย ด้านทักษะการปฏิบัติ และด้านคุณลักษณะความเป็นนักวิจัย โดยมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ทั้งนี้ ผ่านการตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ตั้งแต่ 0.08-1.00 และผ่านการทดลองใช้กับบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัย ที่จบหลักสูตรในปีการศึกษา 2563 จำนวน 25 คน โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Power of Discrimination : r) ของแต่ละด้าน และได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยรวมเท่ากับ 0.95 และรายด้าน ได้ความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96, 0.91 และ 0.93 ตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังต่อไปนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์หาระดับสมรรถนะการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน Standard Deviation (S.D.) กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด
2. สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิต จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน ระดับชั้นที่สอน และตำแหน่งหน้าที่การงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ (Post Hoc Test) ด้วยวิธีของเฟเฟ (Scheffe)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยนำเสนอได้ 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ผลการประเมินสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยปทุมธานี นำเสนอโดยภาพรวม

ผลการประเมินสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยปทุมธานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิต (n=35)

สมรรถนะการวิจัย	Mean	S.D.	ระดับ
1. ด้านความรู้	4.00	.50	มาก
2. ด้านทักษะการปฏิบัติ	4.09	.50	มาก
3. ด้านคุณลักษณะความเป็นนักวิจัย	4.16	.50	มาก
เฉลี่ยรวม	4.05	.50	มาก

จากตารางที่ 1 ผลการประเมินสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยปทุมธานี เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .50 ด้านทักษะการปฏิบัติ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .50 และด้านคุณลักษณะความเป็นนักวิจัย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .50 อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบของบัณฑิตในการประเมินสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิต ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิตตามประสบการณ์ในการทำงาน (n=35)

สมรรถนะการวิจัย	น้อยกว่า 5 ปี		ระหว่าง 5-9 ปี		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป		F	P
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
ด้านความรู้	4.00	.50	4.02	.44	3.01	.23	4.251*	.016
ด้านทักษะการปฏิบัติ	3.85	.56	3.80	.54	3.18	.70	1.421	.245
ด้านคุณลักษณะความเป็นนักวิจัย	4.18	.54	4.10	.44	4.27	.00	.430	.650
เฉลี่ยรวม	4.01	.47	3.98	.42	3.42	.28	1.565	.213

*P<.05

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิตตามประสบการณ์ในการทำงาน ในการประเมินสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยปทุมธานี พบว่า บัณฑิตที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีสมรรถนะการวิจัย ด้านความรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=4.251$)

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิตตามขนาดของโรงเรียน ($n=35$)

สมรรถนะการวิจัย	น้อยกว่า 5 ปี		ระหว่าง 5-9 ปี		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป		F	P
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
ด้านความรู้	4.12	.32	4.03	.47	3.86	.48	.935	.425
ด้านทักษะการปฏิบัติ	3.90	.60	3.93	.55	3.71	.46	.996	.397
ด้านคุณลักษณะความเป็นนักวิจัย	4.16	.40	4.20	.44	4.03	.51	.627	.598
เฉลี่ยรวม	4.07	.37	4.06	.41	3.87	.42	.908	.438

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิตตามขนาดของโรงเรียน ในการประเมินสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยปทุมธานี พบว่า บัณฑิตที่มีทำงานในโรงเรียนมีขนาดต่างกัน พิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิตตามระดับชั้นที่สอน ($n=35$)

สมรรถนะการวิจัย	ปฐมวัย		ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา		F	P
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
ด้านความรู้	4.10	.57	3.94	.45	4.15	.53	1.510	.224
ด้านทักษะการปฏิบัติ	3.98	.61	3.73	.54	4.06	.51	2.863	.060
ด้านคุณลักษณะความเป็นนักวิจัย	4.21	.55	4.13	.45	4.18	.63	.241	.785
เฉลี่ยรวม	4.10	.50	3.94	.42	4.13	.52	1.615	.202

จากตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิตตามระดับชั้นที่สอน ในการประเมินสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยปทุมธานี พบว่า บัณฑิตที่มีทำงานตามระดับชั้นที่สอนมีขนาดต่างกัน พิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิตตามตำแหน่งหน้าที่การงาน (n=35)

สมรรถนะการวิจัย	ปฐมวัย		ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา		F	P
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
ด้านความรู้	4.05	.70	4.15	.55	3.98	.48	.263	.765
ด้านทักษะการปฏิบัติ	4.13	.60	3.82	.78	3.80	.55	.802	.450
ด้านคุณลักษณะความเป็นนักวิจัย	3.96	.86	4.00	.04	4.16	.47	.622	.537
เฉลี่ยรวม	4.04	.72	4.02	.41	4.00	.44	.040	.960

จากตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิตตามตำแหน่งหน้าที่การงาน ในการประเมินสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตร และการสอน มหาวิทยาลัยปทุมธานี พบว่า บัณฑิตที่มีทำงานตามตำแหน่งหน้าที่การงานที่มีขนาด ต่างกัน พิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยเรื่อง การประเมินสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยปทุมธานี พบว่า ภาพรวมและราย ด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจากหลักสูตรนี้ได้กำหนดให้นักศึกษาได้เรียนวิชาที่เป็นพื้นฐานการ วิจัย จนนักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ สามารถปฏิบัติและทำวิจัยได้ ทั้งมีการปลูกฝังให้นักศึกษามี คุณลักษณะที่ดี พร้อมทั้งจะเป็นนักวิจัยที่มีคุณภาพ เมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตและมี ผลงานการวิจัย ได้แก่ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการศึกษาอิสระ และมีหัวข้อเรื่องที่สอดคล้องกับ สาขาวิชา และศาสตร์ของการสอนแล้ว ยังมีคณาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ และ เชี่ยวชาญในหัวเรื่องนั้น ๆ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิของอาจารย์ ระดับบัณฑิตศึกษา ที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาตามสัดส่วนของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยสอดคล้องกับผล การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยปทุมธานี ดัง นพพร แหยมแสง (2560) พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะในด้านต่างๆ ของ มหาบัณฑิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะด้านการใช้การวิจัยนำมาใช้ในการพัฒนาการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับ ปิยวรรณ บุญเพ็ญ, ยุทธนา ไชยจุ กุล, และดุขฎิ โยเหลา (2561) ได้ศึกษาสมรรถนะการวิจัยและตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยให้ ประสบความสำเร็จ พบว่า ที่ปรึกษาและพี่เลี้ยง เป็นปัจจัยสนับสนุนส่วนหนึ่งที่ทำให้นักวิจัยมีความสุข กับการทำวิจัย โดยการมีที่ปรึกษาคอยให้คำปรึกษาทุกครั้งที่มีปัญหา ทำให้นักวิจัยไม่รู้สึกท้อ และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิพร สายทอง (2562) พบว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการวิจัย เพื่อสร้างความรู้ ควรจัดให้มีกลไกของระบบการช่วยเหลือจากระบบพี่เลี้ยง หรือระบบที่ปรึกษาคอย ให้คำแนะนำและ อรุณา รุ่งเรืองวิชกุล (2562) ได้พัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะของครู นักวิจัย ด้วยการบูรณาการกระบวนการเรียนรู้ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ความเป็นตัวของตนเอง การ สร้างแรงจูงใจ การเอื้ออำนวยการเรียนรู้ การลงมือปฏิบัติอย่างเป็นระบบ ผลการติดตามการวิจัย

พบว่า ครูมีสมรรถนะความเป็นนักวิจัยหลังทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูมีความพอใจต่อการใช้รูปแบบนี้ในระดับมาก

2. จากการเปรียบเทียบผลการประเมินสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิตตามประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดของโรงเรียนที่ทำงาน ระดับชั้นที่สอน และตำแหน่งหน้าที่การงาน สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

2.1 บัณฑิตที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันจะมีสมรรถนะการวิจัยด้านความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หมายถึง บัณฑิตที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จะมีสมรรถนะการวิจัยด้านความรู้ต่ำกว่ากลุ่มที่มีประสบการณ์ น้อยกว่า 5 ปี และระหว่าง 5-9 ปี เหตุเนื่องจากบัณฑิตที่มีอาชีพเป็นครู ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่าจะเป็นคนที่มีอายุน้อยกว่า ยังไม่มีภาระครอบครัว ซึ่งจะอยู่ในช่วงกำลังสร้างเนื้อสร้างตัวมีความกระตือรือร้นในการทำงานและมีเวลาในการศึกษาหาความรู้ได้มากกว่า ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า เหตุเนื่องจากมีความเฉื่อยชา และมีข้อจำกัดของภาระครอบครัวและหน้าที่การงานที่ต้องรับผิดชอบ จึงทำให้การศึกษาหาความรู้ต่ำกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดลย์ สนั่นเอื้อเม็งโธสง (2560) พบว่า ครูที่มีอายุราชการมากกว่าจะมีความสามารถในการทำวิจัยน้อยกว่าครูที่มีอายุราชการน้อยกว่า สำหรับสมรรถนะการวิจัยโดยรวมทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน เนื่องจากบัณฑิตได้รับการฝึกปฏิบัติการทำวิจัยจากที่ปรึกษาที่คอยให้คำปรึกษาแนะนำตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเช่นเดียวกัน

2.2 บัณฑิตที่มีขนาดโรงเรียนที่ทำงาน ระดับชั้นเรียนที่สอน และตำแหน่งหน้าที่การงานต่างกัน จะมีสมรรถนะการวิจัยโดยภาพรวม และทุกด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เหตุเนื่องจากบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นครูมืออาชีพที่สอนในโรงเรียนต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสถานภาพที่แตกต่างกันในด้านใด ก็จะต้องมีใบประกอบวิชาชีพครูทุกคน จึงจะประกอบอาชีพนี้ได้ ซึ่งต้องมีคุณสมบัติตามข้อบังคับของทางคุรุสภาว่าด้วย มาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562, หน้า 20) ที่กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพครู จะต้องมีความรู้ และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานความรู้ ต้องมีความรู้และเข้าใจในเรื่องต่างๆ เช่น เนื้อหาวิชาที่สอน หลักสูตรที่สอน ศาสตร์การสอนต่างๆ การประเมินผลการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา รวมถึงการพัฒนาผู้เรียน การใช้ภาษาไทย และภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา และต้องมีมาตรฐานการปฏิบัติงาน โดยมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีการสร้างนวัตกรรม มีคุณธรรม จริยธรรม พัฒนางานเองให้มีความรู้ ความสามารถ ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนรู้ และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงต้องมีการฝึกฝนการปฏิบัติการทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด จึงมีสมรรถนะการวิจัยทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. บัณฑิตมีสมรรถนะการวิจัยอยู่ในระดับมากทุกด้าน แต่ยังมีรายละเอียดเกี่ยวกับการตอบข้อคำถามรายข้อในแต่ละด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ที่ต้องปรับปรุงเพื่อให้สมรรถนะการวิจัยที่สูงขึ้น ได้แก่ ด้านความรู้ ควรให้ความรู้เพิ่มเติมในเรื่องการสรุปเนื้อหาที่สำคัญ และการแนะนำในการตีพิมพ์เผยแพร่วารสารในระดับชาติ นานาชาติต่อไป ด้านทักษะปฏิบัติ ควรให้มีการฝึกทักษะการ

อ่านภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษา เอกสารที่เกี่ยวข้องและการเขียนบทความย่อ ควบคู่กับการเรียนวิชาต่างๆ ตามที่กำหนดในหลักสูตร ก่อนจะทำการศึกษาวิจัย และด้านคุณลักษณะความเป็นนักวิจัย ควรปลูกฝังให้บัณฑิตมีความรักในการทำวิจัย โดยส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อให้เป็นกำลังใจในการทำวิจัยและมองเห็นประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัยนั้นๆ

2. บัณฑิตมีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน จะมีสมรรถนะด้านความรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และโดยรวมไม่แตกต่างกัน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในการให้ความรู้ ควรมีการสอนปรับพื้นฐาน เพื่อให้บัณฑิตมีความพร้อมในการเรียน และความเหมาะสมกับประสบการณ์ในการทำงานของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยประเมินสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลังจากกลับไปปฏิบัติงาน โดยผู้บังคับบัญชาเป็นผู้ประเมิน

2. ควรศึกษาวิจัยการประเมินสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิตหลักสูตรอื่นๆ เพื่อปรับปรุงและพัฒนา

3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะการวิจัยของบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนานักศึกษาที่กำลังศึกษา ณ ปัจจุบัน

4. ควรมีการออกแบบการวิจัยที่มีการประเมินสมรรถนะก่อนเรียนและเมื่อจบการศึกษา

5. ควรมีการประเมินและเปรียบเทียบระหว่างบัณฑิตที่จบหลักสูตร และกำลังศึกษาภายใต้หลักสูตรเดียวกัน

บรรณานุกรม

ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 . ราชกิจจานุเบกษา (เล่มที่ 136 หน้า 18-20)

นพพร แหยมแสง (2560) การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยองกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์, 12(1), หน้า 95-103.

ปิยวรรณ บุญเพ็ญ, ยุทธยา ไชยจุล และดุชนิ โยเหลา (2561) สมรรถนะวิจัยและตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยให้ประสบความสำเร็จ:กรณีศึกษานักวิจัยในมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ. วารสารเกษมบัณฑิต, 19(1) หน้า 73-88.

พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (2562) ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก. หน้า 54-78.

มหาวิทยาลัยตามคำแห่ง, คณะศึกษาศาสตร์ (2560) หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา. (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2560) (เอกสารอัดสำเนา.

สุทธิพร สายทอง (2562) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ กลุ่มภาคเหนือตอนบน . วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง, 8(2), หน้า 129-139.

- อัญชลี สุขในสิทธิ์ และ อนุพันธ์ คำปัน (2560) การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนา
สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21. วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 20(20),
หน้า 342-354.
- อดุลย์ สนั่นเอื้อเม้งไธสง (2560) การศึกษาสภาพปัญหาการวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. Journal of Nakhon
Ratchasima College, 11(3), pp.156-166.
- อรอุมา รุ่งเรืองวณิชกุล (2556) การพัฒนารูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะครุ่่นักวิจัยด้วยการบูรณาการ
กระบวนการเรียนรู้ สำหรับข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต
2. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒ. กรุงเทพฯ : สืบค้นเมื่อ พฤศจิกายน 10, 2564 สืบค้นจาก
[http://ir.swu.ac.th/xmlui/bitstream/handle/123456789/4153/on-
uma_R.pdf?sequence=1](http://ir.swu.ac.th/xmlui/bitstream/handle/123456789/4153/on-uma_R.pdf?sequence=1)
- Gall, Joyce P., Gall, M.D., & Borg, Walter R. (2005). Applying Educational Research: A
Practical Guide. Boston: Peason.
- McClelland, D.C. (1973). Testing for Competence Rather than for “Intelligence”.
American Psychologist. 28(1), 1-14. Retrieved November 10,2021, from
<https://www.therapiebreve.be/documents/mcclelland-1973.pdf>
- Spencer, L.M., & Spencer, S.M. (1993). Competence at Work: Models for Superior
Performance. New York: John Wiley & Sons, Inc.